

PYTANIE JAWNE

46.

Różne wizje odbudowy Polski po odzyskaniu niepodległości

**Omów zagadnienie
na podstawie
Przedwiośnia Stefana
Żeromskiego.**

**W swojej odpowiedzi
uwzględnij również
wybrany kontekst.**

Wstęp

Tytułowy motyw przedwiośnia ma znaczenie symboliczne. Odnosi się do różnych sfer życia.

Jest elementem rytmu natury, przesilenia pór roku dających się skojarzyć z przejściem z niewoli do niepodległości.

W powiazaniu z metaforą agrarną (związaną z ziemią) przedwiośnie jest znakiem początków odrodzonej państwowości.

Teza

**Powieść Żeromskiego
przedstawia różne
koncepcje odbudowy
Polski po odzyskaniu
niepodległości.**

Argument:

Pierwszą z koncepcji są szklane domy, o których Seweryn Baryka opowiada swojemu synowi podczas podróży do Polski.

W ich produkcji jego daleki kuzyn wykorzystuje nadmorski piasek i pracę morskiego prądu. Powstające ze szkła belkowego domy są tanie i szybkie w montażu. Domy te mają służyć przede wszystkim biednym ludziom, podnieść ich poziom zdrowotności i wyrównać społeczne różnice. Wszyscy mieszkańcy mają takie same domy, a tym samym taki sam status majątkowy. Celem idei szklanych domów jest równość i sprawiedliwość, a postęp techniczny ma się przyczynić do powolnych przemian i ewolucji społeczeństwa.

Drugą z koncepcji jest program Szymona Gajowca, który chciał odbudować kraj na drodze powolnych reform, takich jak reforma armii, zwiększenie liczebności policji, która zapewniłaby spokój i porządek w państwie, reforma szkolnictwa w celu zlikwidowania analfabetyzmu, reforma walutowa zapewniająca stabilizację pieniądza i wprowadzenie złotego oraz reforma rolna gwarantująca chłopom możliwość zaciągania niskoprocentowych pożyczek na zakup ziemi.

Trzecia z koncepcji stworzona została w środowisku proletariackim i zakładała, że nadrzędnym celem jest obalenie kapitalizmu na drodze rewolucji (wzorowanej na rewolucji bolszewickiej) i przejęcie władzy. Zwolennicy tej koncepcji dążyli do stworzenia ponadpaństwowej organizacji, na której czele stanęliby robotnicy.

Kontekst

Nieco inną koncepcję odbudowy Polski stworzył Adam Mickiewicz w III części

„Dziadów. Wieszcz

postrzegał Polskę jako „Chrystusa narodów”, który poprzez swoje cierpienie i poświęcenie najbardziej wartościowych jednostek, odegra szczególną rolę w historii ludzkości. Wizja ta sugeruje, że los Polski jest związany z losami innych narodów. Cierpienia Polaków mają być formą

ofiary, która w przyszłości zaowocuje odrodzeniem i wolnością.

Według tej teorii poświęcenie ma poskutkować późniejszym zmartwychwstaniem narodu jeszcze silniejszego niż kiedykolwiek

Zakończenie

Literatura w czasach zagrożenia (powstań, wojen, rewolucji) niosła Polakom nadzieje na odzyskanie niepodległości i zbudowanie nowej, lepszej rzeczywistości. Pomysły pisarzy i poetów zmuszały do refleksji, przedstawiały różne rozwiązania, motywowały do działania, podtrzymywały na duchu. Powodowały, że nadzieja na życie w wolnym i lepszym kraju nigdy nie umierała.